

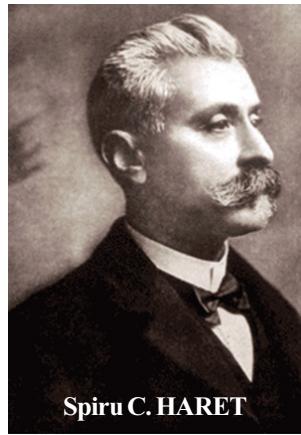
Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național
Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 33, nr. 1169, 10 februarie 2026, 8 pagini, 1 leu, www.opinianationala.ro

VALORI ROMÂNEȘTI

175 de ani de la nașterea părintele spiritual al Universității „Spiru HARET”

Spiru C. HARET

(15 februarie 1851 - 17 decembrie 1912)

fie îndestularea unei necesități sufletești. Mai contăm să apropiem școala de popor, să o facem să fie iubită și respectată; să fie centrul de unde să pornească curentele cele bune și sănătoase pentru înălțarea și întărirea neamului. Căutăm a face ca învățământul nostru să devină un învățământ național, de vreme ce ne silim a-l face să se potrivească țării noastre, în loc de a ne mulțumi să-l luăm gata făcut, într-un timp și în niște condiții care nu mai sunt ale noastre".

„Cea dintâi datorie a școalei, care trece înaintea oricărei alteia este de a forma buni cetățeni și cea dintâi condiție pentru a fi cineva bun cetățean este de a-și iubi țara fără rezervă, de a avea o încredere nemărginită întrânsa și în viitorul ei. Toată activitatea și toată îngrijirea celor însărcinați cu educația tinerimii acolo trebuie să tindă”

„Ne silim să înlăturăm din învățământ tot ce nu avea viață decât prin puterea tradiției, fără a răspunde însă vreunei realități oarecare: fie o necesitate socială actuală,

„Existența unui popor nu este asigurată decât atâtă timp cât toate elementele lui sunt strâns unite, și unire nu poate fi dacă întregul popor nu se crește și nu se întreține în simțiri comune de iubire de țară și de neam. Întrebarea este dacă noi dăm destulă atenție acestui lucru, și dacă școala noastră merită pe deplin numele de școală națională”.

Spiru C. HARET

„El a văzut în școală numai începutul și numai sămburele din care trebuia să rodească o mare reformă socială.

Când se va putea scrie pe-ndelete istoria vietii sale, se va vedea atunci cum s-a desfășurat planul său de acțiune, cum a urmărit niște idei fundamentale până în cele mai mici amănunte, se va vedea în opera sa largimea de concepție a filosofului, iluziile poetului, preciziunea matematicului, devotamentul și abnegațiunea apostolului.

Căci el a considerat ideile drept forțe care pot să miște lumea, el a avut încredere în izbânda binelui împotriva răului; el a fost un mare optimist, pe care nu l-a descurat piedicile, nu l-a înfrânt loviturile oricăt de grele au fost, ci din potrivă toate acestea par că erau îndemnuri pentru a-și îndoi, a-și întrei puterile”.

Gheorghe ADAMESCU, secretar general al Ministerului Instrucției
(Viața și activitatea lui Spiru C. Haret)

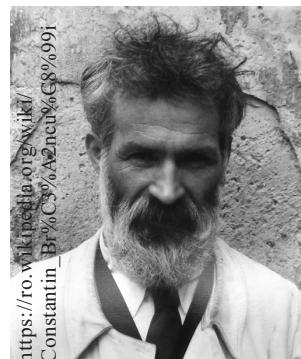
ANUL Constantin BRÂNCUȘI

„Constantin Brâncuși a făcut din artă un fetiș. Indiferent despre ce altceva ar putea fi vorba în opera marelui sculptor modern, sculpturile și mulajele sale întruchipează în mod inevitabil un devotament irațional față de misterul inexplicabil al creației artistice, trădând, în același timp, o credință totală în magia acesteia” (Christopher Knight în Los Angeles Times.)

„Există un singur Brâncuși”. Deși mulți artiști s-au inspirat din stilul lui Brâncuși, niciunul nu a putut reproduce stilul care

l-a consacrat pe acesta. „Sculpturile lui Constantin Brâncuși îmbină simplitatea și sofisticarea într-un mod atât de unic, încât par să sfideze imitația. Cu toate acestea, este imposibil să ne gândim la un artist care a fost mai influent în secolul XX. Aproape de unul singur, Brâncuși a revoluționat sculptura, a inventat modernismul și a modelat formele și concepțile de design industrial așa cum le cunoaștem azi” - Brain-Juice.com despre Constantin Brâncuși.

» Pagina 8

(19 februarie 1876 - 16 martie 1957)

În urma întâlnirii de la Guvernul României,

ANOSR solicită acordarea reducerii la transportul feroviar pentru studenți pe toate rutele, grăbirea operaționalizării fondurilor europene pentru bursele studenților și creșterea bugetului Ministerului Educației și Cercetării

Ministerul Educației și Cercetării a lansat în consultare publică proiectul de calendar pentru înscrierea în clasa pregătitoare în anul școlar 2026 – 2027.

» Pagina 2

Proiectul „Viitor Oltenia-Competențele VIITORului pentru studenți din Sud-Vest OLTEANIA”.

CONFERINȚE DE INFORMARE ȘI CONȘTIENTIZARE

» Pagina 3

Formarea viitorilor Asistenți Medicali Generaliști se construiește prin practică, exercițiu constant și îndrumare atentă. Elevii Colegiului Universitar „Spiru Haret” București de la calificarea profesională AMG desfășoară în această perioadă stagii de pregătire practică atât în unități medicale, cât și în sălile de demonstrație ale colegiului. Pe parcursul stagilor, elevii sunt îndrumați pas cu pas de cadrele didactice, pentru a-și consolida cunoștințele, a înțelege corect procedurile medicale și a-și câștiga încredere necesară practicii profesionale.

Exersarea în sălile de demonstrație le oferă un mediu controlat și sigur, în care pot comunica, colabora și repeta tehnici specifice Asistențului Medical Generalist, sub atenta monitorizare a profesorilor. Acest tip de pregătire îi ajută atât pentru examenul de certificare, cât și pentru viitoarea integrare profesională.

» Pagina 4

ZIUA PORȚILOR DESCISHE
„International Premium School of Bucharest” – IPSB
te invită la
„Cafeneaua Mămicilor”!

Ești în căutarea celei mai bune școli pentru copilul tău?

Școala Gimnazială „International Premium School of Bucharest” - IPSB te invită sămbătă, 28 februarie, între orele 10:00 și 14:00, la un eveniment plin de căldură și creativitate.

Nu rata ocazia de a simți energia comunității noastre și de a vedea cum arată educația la standarde internaționale!

Te așteptăm cu drag să facem cunoștință!

IPSB s-a pregătit cu:

- **Atelier de mărtișoare.** Cei mici își vor exersa creativitatea și dibâcia.
- **Turul școlii.** Vizitezi sălile de clasă și spațiile unde elevii IPSB învață și se joacă zi de zi.
- **Sesiune Q&A** pentru părinți. Savurăm o cafea și răspundem la toate întrebările despre oferta noastră educațională.
- **Socializare.** Te conectezi cu alte mămici dintr-o comunitate care pune preț pe echilibru și starea de bine a copilului.

Școala Gimnazială IPSB:

0771 139 615; comunicare@premiumschool.ro
www.premiumschool.ro

Șoseaua Berceni nr. 24, Sector 4, București
Punct de reper: stația de metrou „Apărătorii Patriei”

Lectura, acel loc unde nu ești niciodată singur.

Mioara VERGU-IORDACHE

Am citit undeva; îmi pare rău că nu mai știu unde. Oricum, am reținut că: elevii de liceu de astăzi au același nivel de anxietate ca pacienții medii ai medicilor psihiatrici din anii '50; creierul simte respingerea ca durere; mintea hoinărește 30% din timp; oamenii cu stima de sine scăzută sunt adesea cei care îi intimidează pe ceilalți prin bullying; în 80% din conversații ne plângem de ceva anume; chiar și iluzia progresului ne motivează. Și, mai ales, „cîtește ca să trăiești!”

Biblioteci mari, cu rafturi pline, avea aproape oricine înainte vreme în România. Nu-i poveste că, în unele situații, cetățeni cu dare de mână, dar „nema cultură”, chiar își cumpărau biblioteci încăpătoare și impresionante, pe care le umpleau cu „cărți la metru”, după coperte sau după notorietațea vreunui titlu sau autor. Excepții. Deși tirajele erau consistente – cel puțin în comparație cu tirajele de azi – se făceau cozi uriașe la librării! Printre adevărații cititori se strecurau și aceia care doreau să fie în rândul celor despre care se spunea că citesc. Se mituiau librării, de la serviciu era învoit un el sau o ea care cumpăra mai multe exemplare pentru colegi... Oricum, era un mare interes pentru cărți. Se citea?! Îndrăznesc să spun că se citea mai mult decât acum. Cel puțin în cazul tipăriturilor. Cartea era/este o avere. Cartea era/este tratată cu admiratie, cu politețe, cu iubire. Noi știam de mici că „ai carte, ai parte”. Acum...

În timp, bibliotecile au fost stilizate, în locul rafturilor a apărut o gaură, cât mai mare, pentru televizor, altă gaură pentru alte generații de apare și câteva rafturi pentru cărți, dar împodobite cu obiecte decorative cât mai diverse. „Moda” cărților tipărite a intrat în declin... Sau poate nu. Sper.

Viața merge înainte. Nu pot spune că evoluează pentru că nu am toate informațiile! Astfel că, la un moment dat se putea spunea că televizorul suplineste nevoia de cunoaștere. Destul de repede, unii oameni au înțeles așa: „Cărțile sunt televizorul oamenilor deștepti.” „Găsesc televiziunea foarte educativă. De fiecare dată când cineva deschide televizorul, merg în altă carte și citesc o carte.” În prezent, mie îmi place să cred că ne întoarcem spre carte. Chiar la print. Utopie?! Posibil. De ce cred așa?! Poate și pentru că, citind, am descoperit gândurile unor oameni inteligenți, talentați, cu experiență intelectuală, oameni care, datorită educației, au afirmat/afirmă: „Îmi plăcea să citeșc cu mult dinainte să devină o activitate cool, de când cu apariția Kindle...” „Cititul e acel mod în care oamenii își instalează singuri software-uri noi...” „Lectura este esențială pentru cei care vor să se ridice deasupra unei vieți obișnuite” „Lectura – acel loc unde ești cu tine însuți dar nu ești niciodată singur...” „Un copil care citește va fi un adult care gândește.” „Cititul e pentru minte ce e respirația pentru corp”. „O bibliotecă e infinitul sub un singur acoperiș”. „Dacă vrei să ajungi undeva în viață, citește multe cărți”.

...Așa vor dispărea și depresia, și agresivitatea, și plângerile. Să citim!

Proiectul „Viitor Oltenia-Competențele VIITORului pentru studenți din Sud-Vest OLTEANIA”.

CONFERINȚE DE INFORMARE ȘI CONȘTIENTIZARE

2 februarie 2026

Universitatea „Spiru Haret” prin Facultatea de Științe Juridice, Economice și Administrative Craiova în calitate de Beneficiar a organizat CONFERINȚA INTERACTIVĂ DE INFORMARE ȘI CONȘTIENTIZARE pentru studenții de la programul de studii universitare de **masterat „Administrație Publică și Management în Context European”** în cadrul proiectului „Viitor Oltenia-Competențele VIITORului pentru studenți din Sud-Vest OLTEANIA”.

Tendințele actuale pe piața muncii din administrația centrală și locală reflectă o transformare profundă a sectorului public. Digitalizarea, flexibilitatea muncii, profesionalizarea personalului, creșterea transparenței și adaptarea la noile tehnologii sunt factori esențiali care modeleză viitorul funcției publice. Pentru a rămâne competitivă și eficientă, administrația trebuie să adopte strategii de recrutare moderne, să investească în formare continuă și să creeze un mediu de lucru atractiv pentru tinerii specialiști.

3 februarie 2026

CONFERINȚĂ INTERACTIVĂ DE INFORMARE ȘI CONȘTIENTIZARE pentru **masteranzii** de la programul de studii „**Audit Intern în Sistemul Public și Privat**”.

Cerurile pentru audit intern în sectorul public: Pe termen scurt, se preconizează o cerere crescută de auditori interni pentru instituțiile publice, dat fiind faptul că reglementările naționale și internaționale devin tot mai riguroase. Aceste reglementări vor pune presiune pe autoritățile publice pentru a implementa sisteme de control și audit intern eficiente.

Creșterea necesității de audit al sistemelor informatici: Pe termen mediu, având în vedere digitalizarea rapidă, se preconizează o cerere tot mai mare pentru auditori care sunt capabili să evalueze și să auditeze sisteme informatici complexe și să asigure că datele sunt protejate conform reglementărilor.

5 februarie 2026

CONFERINȚĂ INTERACTIVĂ DE INFORMARE ȘI CONȘTIENTIZARE pentru **masteranzii** de la programul „**Științe Penale și Criminalistică**”.

Conform analizei pieței, există o cerere constantă pentru specialiști în criminalistică și științe penale, determinată de creșterea criminalității cibernetice și a infracțiunilor transfrontaliere. Pentru a accesa poziții relevante în domeniul științe penale și criminalistică, absolvenții trebuie să detină:

- cunoștințe avansate de criminalistică și drept penal; • abilități de analiză și investigare; • capacitate de utilizare a tehnologiilor moderne și a software-urilor specializate; • competențe de comunicare și redactare de rapoarte; • cunoștințe de limbi străine, în special engleză, pentru colaborări internaționale.

Specializarea în științe penale și criminalistică oferă oportunități solide de carieră în domeniul aplicării legii, investigării infracțiunilor și prevenirii criminalității.

Piața muncii arată o cerere crescândă pentru profesioniști în acest sector, în special în domeniile criminalității cibernetice și transfrontaliere. Monitorizarea constantă a anunțurilor de angajare, perfecționarea continuă și adaptarea la noile tehnologii reprezintă pași esențiali pentru o carieră de succes în acest domeniu.

Agroecology-TRANSECT
HÖRIZON-CL6-2021-CLIMATE-01
101060816

COMUNICAT DE PRESĂ

Viitorul verde al României: Cunoștințe aplicate transformă agricultura ecologică într-un scut împotriva schimbărilor climatice

BUCUREȘTI, 3 februarie 2026 –

Agricultura ecologică din România începe să joace într-o ligă nouă: cea a soluțiilor aplicate pentru climă, biodiversitate și competitivitate economică. În acest context, Centrul de Cercetare și Studii ale Biodiversității Agroforesterie „Acad. David Davidescu” al Academiei Române alături de Consorțiul Inter-Bio și Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Agricolă Fundulea au organizat un seminar de nivel înalt dedicat viitorului agriculturii durabile și organice.

Evenimentul a reunit cercetători, consilieri agricoli, experți în politici publice și reprezentanți ai mediului asociativ, cu un obiectiv clar: **transformarea rezultatelor științifice în instrumente concrete pentru fermieri**, într-un context climatic tot mai unpredictibil.

Un punct central al discuțiilor l-au reprezentat proiectele de cercetare din programul ADER, axate pe ameliorarea plantelor și producția de semințe, considerate piloni esențiali ai sustenabilității agroecosistemelor. Au fost prezentate cercetări privind dezvoltarea unor genotipuri de floarea-soarelui rezistente la secată, atractive pentru polenizatori, noi varietăți de lucernă cu conținut proteic ridicat și toleranță la stres climatic precum și evaluări ale impactului derogărilor GAEC 7 și 8 asupra mediului, securitatei alimentare și schimbărilor climatice.

Acste proiecte nu rămân însă la stadiul de experiment. Ele sunt integrate în inițiative europene care mută accentul pe **testare în condiții reale de fermă**.

„Prin acest eveniment demonstrăm că agricultura ecologică nu mai este doar o nișă de producție, ci devine un pol de inovare tehnologică și reziliență. Consorțiul Inter-Bio creează o puncte directă între cercetarea științifică, aplicabilitatea ei în teren și instrumentele digitale moderne de măsurare a indicatorilor agroecologici. Nu oferim doar soluții teoretice, ci integrăm fermierii români în rețele europene de prestigiu, precum „OrganicClimateNET”, transformând sustenabilitatea într-un avantaj competitiv real pentru piața agroalimentară”, a declarat Costin Lianu, președintele „Inter-Bio”.

Seminarul a evidențiat progrese importante în colaborări internaționale majore, precum „Agroecology-TRANSECT”, care utilizează conceptul de „laboratoare vii” pentru a evalua impactul agroecologiei asupra biodiversității și climei. „Organic ClimateNET”, ce presupune dezvoltarea unei rețele europene de 250 de ferme ecologice pilot, inclusiv hub-urile „Bio Danubius” și „Bio Nord” din România, dedicate monitorizării amprentei de carbon și adaptării la schimbările climatice, precum și „Organic Advisor Network”, care

conectează consilierii agricoli locali la bune practici și standarde europene de certificare. De asemenea, a fost prezentat rolul „Wallachia eHub” în digitalizarea accesului fermierilor la expertiză tehnică prin hub-uri de inovare.

Un element de noutate îl reprezintă dezvoltarea clusterului „Bio Danubius” ca „Living Lab” pentru regiunea Dunării, un spațiu de testare în care cercetarea, fermierii și consilierii colaborează direct.

„Această întâlnire reprezintă o legătură vitală între cercetarea academică și aplicarea practică. În cadrul proiectului „Agroecology-TRANSECT”, clusterul „Bio Danubius” se dezvoltă ca un **laborator viu** („Living Lab”) esențial pentru regiunea Dunării. Nu este doar un punct de

monitorizare, ci un adevărat **hub de inovare** în care testăm direct, în teren, beneficiile agroecologiei asupra biodiversității. Tot aici dezvoltăm standardul voluntar de certificare „Bio+”, care va oferi fermierilor o identitate competitivă pe piață și demonstrează că practicile prietenoase cu mediul sunt direct corelate cu reziliența economică”, a subliniat Costin Lianu.

Mesajul transmis de eveniment este clar: **România are capacitatea științifică și instituțională de a integra agricultura ecologică în politicile de adaptare la schimbările climatice**, cu beneficii, atât pentru mediu, cât și pentru competitivitatea fermelor.

www.inter-bio.ro
<https://ushprobusiness.ro/translate/>

STAGIU DE PRACTICĂ

Elevii Colegiului Universitar „Spiru Haret”, de la calificarea profesională **Asistent Medical Generalist** se află în această perioadă în stagiu de practică, desfășurat în unități medicale partenere. Sub stricta supraveghere a personalului specializat, elevii #CUSH observă, participă și execută proceduri specifice nivelului lor de pregătire, consolidând cunoștințele dobândite la cursuri.

Stagiile de practică se desfășoară în cadrul Spitalului Clinic de Urgență *Bagdasar-Arseni*, Spitalului Clinic de Urgență pentru Copii „*Maria Skłodowska Curie*”, *Sirbu MED*, unde elevii se familiarizează cu recoltarea, manipularea și procesarea probelor biologice, respectând normele de asepsie, precauțiunile universale și procedurile standardizate.

Biblioteca Județeană V. Voiculescu Buzău

Clubul de lectură SUBIECT(I)VV

Subiectivă sunt și eu! Nu uit locurile în care am crescut, m-am format, unde am cunoscut oameni minunați. Un astfel de loc din Buzăul meu *subiectiv*, este Biblioteca Județeană V. Voiculescu. Dacă fizic nu pot fi prezentă, mă mulțumesc cu spațiul virtual. Să mă informez și să bucur de fiecare inițiativă frumoasă, de efervescentă participării la diversele activități. Pentru că o bibliotecă adevărată este mult mai mult decât am crede la prima vedere! Astfel, pe pagina socială Facebook a secției *Biblioteca franceză* din cadrul Bibliotecii Județene V. Voiculescu, am bucuria să găsesc motive de bucurie... *subiectivă*. Împărtășesc cu dumneavoastră unul dintre ele!

Pe 15 ianuarie 2025, a avut loc prima întâlnire a Clubului de lectură „SUBIECT(I)VV”, celebrând *ZIUA CULTURII NAȚIONALE*. Lectura este o pasiune, în ciuda statisticilor negative și a întrebărilor nepotrivite de tipul „*Cine mai citește în ziua de azi?*” sau „*Mai citește cineva?*”.

La Biblioteca Județeană „V. Voiculescu” Buzău, cititorii fideli, participanții la concursul de lectură din autori români „*Care-i faza cu cititul?*”, a cărui primă ediție a avut loc în anul 2024, și-au dorit un club de lectură! Zis și făcut! Participarea la clubul de lectură SUBIECT(I)VV este gratuită.

Din statutul clubului de lectură: „ • Avem o misiune grea, dar extrem de plăcută, să transformăm actul lecturii din obligație, în placere. • Ne dorim să creăm un spațiu unde iubitorii de cărți se simt liberi și puternici. • Ne propunem promovarea lecturii de plăcere prin crearea unui cadru propice pentru împărtășirea ideilor, pornind de la lecturile preferate, pentru toți iubitorii de carte și literatură, tineri, adulți și seniori, din comunitatea buzoiană și nu numai. Provocările cărora le vom face față sunt: • Atragerea celor pasionați de citit. • Citirea a cel puțin două cărți pe lună de către membrii clubului. • Organizarea a două întâlniri pe an cu scriitorul preferat. • Organizarea unor lansări de carte, de comun acord, prin vot deschis. • Orice democrație respectă și niște reguli, deci: Suntem egali. Suntem liberi să ne spunem părerile și să le susținem, fără jigniri sau atacuri personale. Promovăm dialogul și empatia. Ascultăm activ și rămânem deschiși. Respectăm părerile celorlalți. Susținem argumentele PRO și CONTRA, păstrând un limbaj decent și respectuos. Oferim feedback. Evoluăm împreună.

Ajustăm din mers scopurile și obiectivele, păstrându-le relevanță. Atragem membri noi, promovând activitatea clubului. Încurajăm dezvoltarea clubului, fără a ne pierde pe noi însine. Alegem temele de comun acord.

Dacă ești pasionat sau speriat de citit, ești așteptat să-ți urmezi pasiunea sau să-ți învingi teama! Dacă ești în căutare de prieteni sau de un loc unde de-abia aștepti să ajungi pentru a te relaxa, dacă vrei să împărtășești sau să dezbată idei, aici e locul tău: Biblioteca Județeană „*Vasile Voiculescu*” Buzău.”

Prima întâlnire din 2026, 29 ianuarie. „Început de an promițător pentru Clubul de lectură SUBIECT(I)VV! Au fost multe cărți citite în vacanța de sărbători!

De la Tracy Chevalier, cu a sa „*Fata cu cercel de perlă*”, care explorează condiția femeii, diferențele de clasă, procesul creației artistice, limitele libertății personale sau cu „*Băiatul cel nou*”, în care rasismul (explicit și latent), excluderea socială, gelozia, manipularea, inocența copilăriei în fața cruzimii realității și identitatea oferă o perspectivă multiplă, descoperim cu fiecare carte bucuria lecturii. „*Oameni care vor fi mereu cu mine*”, de Narine Abgarian, volum autobiografic de proză scurtă, cu povestiri interconectate care dau senzația citirii unui roman, aduce în prim plan, în egală măsură, copilăria ca spațiu al memoriei afective, familia extinsă (nu idealizată, ci reală), moartea

La mulți ani, femeilor medic!

Pe 3 februarie, în fiecare an, este celebrată Ziua Mondială a Femeilor Medic, o ocazie de a recunoaște contribuția esențială a celor care, prin expertiză, responsabilitate și dedicație, susțin sistemul medical în mod decisiv.

Femeile medic reprezintă un pilon important al sistemului de sănătate: gestionează situații critice, oferă sprijin pacientilor în momente de vulnerabilitate și îmbină, în mod exemplar, rigoarea medicală cu sensibilitatea umană. Această zi aduce în prim-plan munca lor neîntreruptă, capacitatea de adaptare și impactul profund pe care îl au în comunitate.

Cadrele didactice și cursanții Colegiului Universitar „*Spiru Haret*” onorează contribuția

tuturor femeilor medic și au transmis aprecierea lor pentru profesionalismul și dedicarea cu care își îndeplinește misiunea.

4 februarie

Ziua Mondială de luptă împotriva cancerului

Această zi, „Ziua Mondială de luptă împotriva cancerului”, ne reamintește tuturor că, dincolo de un diagnostic, există oameni cu povești, emoții și lupte personale. În îngrijirea oncologică, fiecare pacient are nevoie nu doar de tratament, ci și de sprijin, înțelegere și continuitate.

La Colegiul Universitar „*Spiru Haret*”, formarea **Asistenților Medicali Generaliști** pornește de la înțelegerea faptului că îngrijirea înseamnă mai mult decât proceduri. Înseamnă atenție față de pacient, capacitatea de a asculta și de a fi prezent atunci când este nevoie.

Sociolog Marcela T&IBULEAC: „*Astăzi, 4 februarie, în Ziua Mondială de Luptă împotriva Cancerului, ne plecăm înimile cu respect și compasiune pentru toți cei care trec prin această încercare. Cancerul nu este doar o boală a trupului, ci o luptă a sufletului, o probă de răbdare, curaj și credință. În spatele fiecărui diagnostic există o familie care speră, o mamă care se roagă, un copil care așteaptă, un om care nu renunță.*

Să aprindem astăzi o lumânare în gând și o rugăciune pentru cei bolnavi, pentru medici și pentru toți cei care îngrijesc cu devotament. Dumnezeu să le dea putere în

zile grele, liniște în frică, și speranță acolo unde pare că nu mai e lumină. Să nu uităm că de important este sprijinul nostru — o vorbă bună, o îmbrățișare, o mâna întinsă pot schimba o zi întreagă.

Sănătatea este un dar neprețuit. Să avem grija de noi, să mergem la controale, să încurajăm prevenția și să rămânem uniți. Nicio luptă nu este prea grea atunci când este dusă cu credință, iubire și oameni aproape.”

fiind privită firesc, fără melodramă, iar supraviețuirea în vremuri grele fiind mai ușoară datorită fiecărui gest de bunătate și, mai ales, iubirii. A fost readus în discuție romanul „*O căsnicie americană*”, de Tayari Jones, în care destrămarea treptată a căsniciei, trecerea timpului, felul în care dragostea se schimbă sub presiune sau impactul sistemului judiciar asupra viații intime fac din acesta un roman contemporan puternic. „*Viața nemuritoare a Henriettei Lacks*” de Rebecca Skloot este una dintre cele mai fascinante și tulburătoare povești de la granița dintre știință, etică și destin uman. Henrietta Lacks a fost o femeie afro-americană care a murit în 1951 de cancer de col uterin. Fără știrea sau consumămantul ei, medicii au prelevat celule tumorale care s-au dovedit primele celule umane „nemuritoare” – cunoscute ca „*HeLa*”. Fără celulele „*HeLa*”, nu ar fi existat vaccinul antipolio, cercetarea cancerului ar fi stagnat, progresele în genetică ar fi fost mult întârziate. În „*Serenadă pentru Nadia*”, de Zülfü Livaneli, povestea înțelește o dragoste tragică din timpul celui de-al Doilea Război Mondial cu misterele istoriei și puterea muzicii. O punte între trecut și prezent, romanul vorbește nu doar despre iubire și curaj, dar și despre destinul refugiaților sau despre puterea muzicii. „*Lizoanca la 11 ani*”, de Doina Ruști, este una dintre cele mai puternice, șocante și necesare cărți din literatura română contemporană. Este o carte „grea” (nu ca număr de pagini, ci ca impact emoțional), care radiografiază o realitate brutală a satului românesc, dar care este scrisă cu o măiestrie stilistică remarcabilă. S-a vorbit la clubul nostru despre impactul depresiei, temă tratată în literatură, de la antologia realizată de Marius Chivu, „*Cartea depresiilor*” la romanul scris de Em. A. Stan, „*Lumina plutitoare a întâmplărilor mărunte*”.

S-au făcut multe sugestii de lectură, oricum suntem SUBIECT(I)VV și citim ce ne place, ne vom întâlni din nou miercuri, 25 februarie 2026, ora 16:30.”

Dacă aș fi la Buzău, sigur aș fi prezentă. Sunt sigură că mulți buzoieni pasionați de lectură vor fi acolo, cum sunt sigură că Raluca Florina Andrei ne va ține la curent cu desfășurarea evenimentului. Lectură plăcută!

Mioara VERGU-IORDACHE

Invitație la lectură

Lansarea edițiilor în limba engleză și în limba română a cărții

41 de răspunsuri la cele mai complicate întrebări ale vieții, de Pooja SONI

• La târgul de carte „Gaudamus”, ediția decembrie 2025, a avut loc un eveniment deosebit: lansarea concomitentă a unei ediții în limba engleză și în limba română a unei cărți de meditație profundă. Este vorba despre carte „41 de răspunsuri la cele mai complicate întrebări ale vieții”, având ca autor pe Doamna Pooja Soni. Cartea a apărut în colecția „Paradigme ale cunoașterii umane” a Editurii Fundației „România de Mâine”. Traducerea din limba engleză în limba română aparține domnului Dragoș Ciocăzan, directorul Editurii Fundației „România de Mâine”.

Despre autoare și despre importanța apariției cărții

Autoarea cărții, doamna Pooja Soni, are o diplomă de master în Filosofie Europeană Modernă de la Centrul de Filosofie Europeană Modernă (CRMEP) al Universității Kingston din Londra în anul 2022. A mai publicat articole în India și o carte la Editura Pertinent Press, Oxford, Marea Britanie.

Pentru Editura Fundației „România de Mâine” apariția în limba engleză a cărții „41 de răspunsuri la cele mai complicate întrebări ale vieții” reprezintă încă un pas pe drumul recunoașterii sale internaționale. Pe de o parte este vorba de apariția în limba engleză, cea care are cea mai largă circulație pe glob. În domeniul filosofiei reamintim faptul că Editura Fundației „România de Mâine” a publicat recent cărți în limba italiană ale unor filosofi români, Ion Tudose și Ioan N. Roșca, respectiv, traduceri din limba italiană în limba română.

Câteva idei despre conținutul cărții

Având în vedere întrebările efective la care se dau răspunsuri în carte, dar și conținutul acestor răspunsuri, este firească opinia potrivit căreia avem în față un adevărat studiu filosofic. La multe dintre întrebări tematică și răspunsurile oferite de autoare tind către o etică riguroasă și modernă, mergând către fundamentele spiritualităților cunoscute astăzi.

Nu a fost greu să observ că din modul de abordare nu este vorba de filosofia clasică a Indiei. Autoarea, la rândul ei, a precizat la lansare că a fost influențată de filosofia europeană, în principal filosofia clasică germană, dar și de alte curente prezente acum în filosofia internațională. Poate că, totuși, câteva întrebări amintesc de preocupările filosofiei indiene, dar răspunsurile sunt aliniate la o perspectivă mult mai largă și mai complexă, putem spune ca fiind în linile mari ale umanismului epocii noastre.

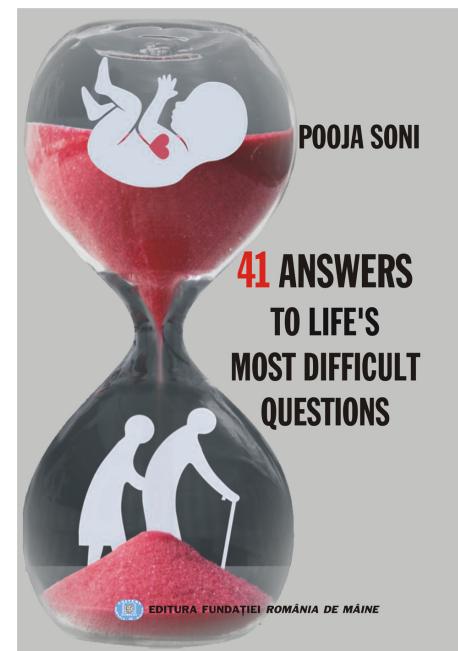
Analizând răspunsurile la marile întrebări și teme ale existenței care apar în carte, este evident că Pooja Soni se depărtăză de așa-numitele abordări fundamentaliste și merge către o etică pusă în slujba omului. De exemplu, la întrebarea <Este greșit să mint? În ce împrejurări îmi este îngăduit să mint?> răspunsul se bazează pe intenția din spatele minciunii. Dacă dezinformarea (minciuna) aduce un bine mai mare destinatarului, atunci minciuna poate fi justificată. Este cazul să menționez convergența acestei

soluții cu cea susținută de arta și cultura modernă. Tema propusă îmi reduce din memorie întrebarea de la finalul unui film celebru legat de existența lui Moș Crăciun: ce este mai bun, o minciună care aduce fericire unui copil sau un adevăr care stoarce lacrimi? Iată o corelare de viziune etică și estetică în același timp a perspectivei filosofice propuse de Pooja Soni cu cinematografia modernă europeană și americană.

În ceea ce privește întrebarea <Sună minte sau sunt trup?> autoarea face trimitere la concepția referitoare la esența cuvintelor în calitatea lor de ecouri ale sunetelor și a funcționalității lor privind faptul că acestea dău chip simțurilor. Aici se face trimitere la elementele ale filosofiei comunicării prin sublinierea necesității de a face cunoscut celorlalți aspecte importante cum ar fi cele legate de sănătate și siguranță. Trecând prin filosofia modernă a *identității*, cu referire la viața interioară privată, Pooja Soni ajunge la următorul răspuns pentru această întrebare: suntem mai întâi corp și abia ulterior devinim minte, pentru a suporta limitările limbajului în a descrie altora situația noastră interioară.

O altă întrebare, cu ample valențe interdisciplinare este < Mintea îmi controlează corpul sau corpul îmi controlează mintea?> Pentru termenul *mintea* în carte găsim identitate cu termenul *gând*. Astfel apare o translată către întrebarea subsecventă: *gândurile controlează corpul sau corpul controlează gândurile?* La fel ca și în filosofia economică, problema ne conduce către apartenența acțiunilor pe care le întreprindem. În concordanță cu doctrina dominantă din filosofia economiei, Pooja Soni susține că o acțiune nu este produsul exclusiv al mintii sau al corpului, ci rezultatul conjugării celor două. În esență se conservă *identitatea*, o sinteză a mintii și corpului. Este adevărat că pe anumite segmente găsim dominant mintea sau corpul, nu este egalitate perfectă. În anumite cazuri emoțiile, mintea sunt dominate, în alte simțurile, deci corpul este dominant.

O altă întrebare a fiecăruiu dintre noi este următoarea: <de ce am impresia că o zi fericită trece mai repede decât una stresantă?> Răspunsul la această întrebare pornește de la explicarea legăturii dintre tristețe și stres cu interacțiunile aducătoare de prejudiciu. Este umanizat astfel un concept inițial al economiei, devenind un referențial al unei explicații filosofice pentru o stare fizică a omului. Găsim tot aici dihotomia dintre împlinirea sau nu a așteptărilor, dintre fericirea realizării și tristețea nerealizării. Recomandarea formulată, deși bazată pe elemente ale filosofiei și psihologiei, are un puternic substrat

pragmatic: să evităm potențialele amenințări și să nu fim surprinși de incertitudini. Dezvoltările merg inclusiv către interferență conceptelor de leadership cu cele psihologice și filosofice: să fim încurajați de oameni care însuflă siguranță. De fapt este important și să fim conduși de oameni care ne fac fericiti pentru că ne îndrumă spre împlinirea personalității și ne oferă garanția că situația este sub control. De asemenea este abordată aici și problema aspirațiilor umane de mai bine, a experiențelor plăcute, într-un context în care apar numeroase necunoscute.

Este interesantă întrebarea următoare: < fiecare experiență a mea este pricinuță de toate celelalte experiențe?> În fapt nu suntem diferenți de experiențele noastre. Acestea comunică și contribuie la modul în care experimentăm lumea. Suntem deci o colecție de experiențe anterioare. Unicitatea ființei are atașate astfel experiențe comune ale colectivității.

Cu un profund conținut etic este întrebarea următoare: < cum m-aș simți mai bine: să fac ceva rău și să nu spun nimănui sau să-mi cer iertare pentru fapta mea? > Pentru a răspunde la această întrebare sunt definite din perspectivă socială conceptele de *bine* și *rău*, *corect* și *incorrect*. În același timp, abordarea este convergentă cu teoria acțiunii umane din științele sociale și economie. Se precizează existența unui *plan de realizare* pentru fiecare acțiune pe care ne-o propunem, plan ce are ca obiective îndeplinirea (satisfacerea) unor așteptări. Lanțul cauzal continuă prin creșterea încrederii altor membri din societate pe baza satisfacerii așteptărilor acestora. Satisfacția membrilor din societate și creșterea încrederii în tine reprezintă criteriul de validare a calificativului *bine* pentru acțiunea realizată. Explicația rămâne la un orizont de timp limitat, pe termen scurt, imediat după observarea consecințelor directe ale acțiunii. În exemplul prezentat pentru detalierea și

explicarea răspunsului la întrebare observăm ușor trimiteri la abordările cooperării din societate, inclusiv în procesul muncii. Când vedem sintagma *îndeplinire așteptării legate de rolul său* putem să ne gândim rapid inclusiv la Fișa Postului din organizațiile lucrative moderne. Trimiterile la științele sociale continuă în dezvoltarea răspunsului la această întrebare prin referințele la intenția individului de a proceda astfel încât să se schimbe ceva în urma acțiunii tale. Comunicarea greșelii și a scuzelor pentru nereușita acțiunii are, pe lângă o importantă dimensiune practică: este o oportunitate să te îndrepți și data următoare să faci bine. Este ceea ce în cibernetică și în teoria sistemelor numim feed-back.

Trimiterile la pragmatism și la științele sociale sau la economie nu sunt generalizate în cartea „41 de răspunsuri la cele mai complicate întrebări ale vieții”. De exemplu, la întrebarea < ce este iubirea în viața mea > răspunsul are componentă pur spirituală. Dragostea este un sentiment de maximă satisfacție pe care îl simți în prezența unei persoane, aceasta personificând visele și aspirațiile tale de viitor. Sincronizarea gândurilor și sentimentul că ești mulțumit cu cine ești în prezent dau conțurul unui concept exclusiv uman al iubirii la Pooja Soni, cu desprindere față de conceptul similar din teologie sau credință. Această idee este susținută de întrebarea următoare care apare în carte, respectiv, dacă < e mai de preț să fiu respectat decât să fiu iubit?> Respectul de la alții membri din societate este descris ca fiind legat de recunoașterea anumitor calități ale noastre. În limbajul științelor sociale, acesta s-ar transcrie prin recunoaștere publică, dorință pe care putem să o avem și care poate să fie foarte puternică, pe același nivel de importanță cu nevoia spirituală de a fi iubit.

În loc de concluzie

Textul cărții „41 de răspunsuri la cele mai complicate întrebări ale vieții” scrisă de Pooja Soni este unul care ne deschide vizuirea despre lumea în care ar trebui să trăim, despre viața pe care ar trebui să o trăim, despre societatea în care ar trebui să trăim.

Răspunsurile la cele 41 de întrebări, așa cum sunt formulate, rămân deschise în cele mai multe cazuri. Este o carte pentru lectură interdisciplinară sau una de meditație profundă asupra sensurilor vieții. Depinde de *experienele anterioare* și de dorințele sau *așteptările viitoare* ale cititorului.

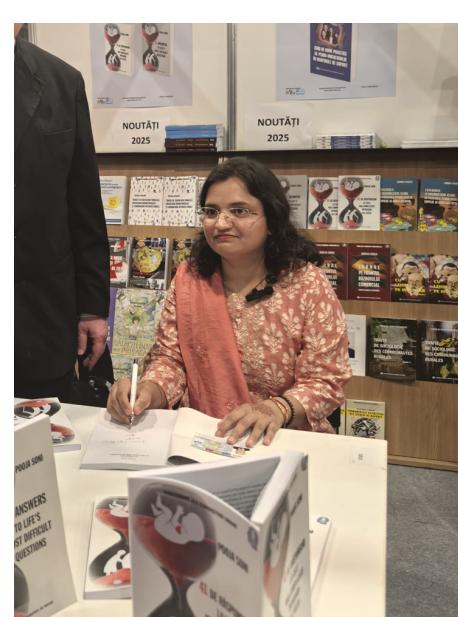
Felicitări traducătorului pentru capacitatea de a transcrie cu mare rigoare între engleză și română sentimente înălțătoare și stări sufletești de mare profunzime.

Lectură plăcută!

Conf.univ.dr. Aurelian Virgil BĂLUTĂ
Membru al Consiliului Științific al Editurii Fundației „România de Mâine”

Imagini de la lansarea cărții „41 de răspunsuri la cele mai complicate întrebări ale vieții”, de la Târgul de carte „Gaudamus” 4 decembrie 2025.

VITRALII

Eu sunt hoț

Mergeam liniștit pe stradă, cu gândurile mele mărunte și perfect legale, când istoria – sub forma unui Tânăr simpatic, tuns zero, cu mâinile măzgălite de tatuaje și îmbrăcat cu haine curate, dar cam jerpelit mi-a ieșit în cale, m-a oprit politicos și mi-a cerut zecă lei. Nu cu insistență, nu cu dramatism balcanic, nu miologindu-se. Cu o demnitate care m-a făcut instant să-mi verific buzunarele, nu de bani, ci de principii. „Pentru ce-ți trebuie?” l-am întrebat, intrigat, pe tonul unui judecător așteptând cu nesăt să pronunțe o condamnare. „Tocmai am ieșit de la închisoare și n-am bani să ajung acasă.” Aici, istoria a clipit buimacă. Pentru că, de regulă, hoții de pe stradă sunt în concediu permanent, nu proaspăt eliberați. Vorbise fără nicio ezitare, calm, firesc, limpede, privindu-mă în ochi, ca și cum m-ar fi întrebat cum ajunge pe nu știu care stradă. Curiozitatea, acest mare păcat al omenirii încă de pe vremea grădinilor Edenului, m-a împins mai departe: „Și... de ce ai fost la închisoare?” „Pentru că sunt hoț.” Atât. Fără metafore, fără lacrimi, fără referiri la o copilărie grea, la anturaj, betie, sau la un destin crud, fără „suntem șapte frați acasă”. O propoziție scurtă, tăioasă, demnă de o cronică medievală: „În anul Domnului cutare, Ion a furat. Și a fost prinț.” Avea în ochi o sinceritate din aceea rară, de epocă veche, ca vinul ținut în beci sau ca jurământele făcute cu stropi de sânge pe sabie. Era genul de onestitate pe care o mai întâlnesci doar la monarhii care recunoșteau că și-au otrăvit frații „din rațiuni de stat”, fără remușcări că singurul motiv pentru care apelașeră la crima fusesese dorința de a le fura tronul, adică setea de putere. Așa că i-am dat cei zece lei. Nu din milă. Din respect. Simteam că particip la un moment istoric: reconcilierea cetățeanului onest cu infractorul asumat. Și atunci, ca orice personaj bine scris, a început să-mi povestească viața lui: un amestec de Ev Mediu și tranziție postdecembriștă. Fura prost. Asta era tragedia lui. Nu bijuterii, nu tablouri, nu seifuri, ci portofele uitate, telefoane vechi, sănse ratate. Mi-a spus că n-a fost niciodată un hoț mare, doar unul consecvent. Ca un meșteșugar. Ca un breslaș al secolului al XIV-lea, specializat în furtișaguri mărunte, „lucruri lăsate nesupravegheate”. Nu băga mâna în buzunarul copiilor, bătrânilor, săracilor. Detesta violență. Când întâlnea un om mai sărac ca el, îi cumpără o frânzelă și o sută de parizer. Poate și o bere.

În închisoare a avut timp să se gândească. Mult timp. Prea mult. A citit. A învățat. A înțeles că societatea are nevoie de hoți la fel cum istoria are nevoie de trădători: ca să știe ceilalți ce să nu facă. Nimic de spus: căt se poate de adevărat. Ideea de hoție nu mai este o rușine, nici o mândrie. Omul nu-și căuta scuze, nu-și motiva acțiunile. Se consideră, într-un fel, un pedagog social. Există oameni care îți fură viața, viitorul, îți provoacă daune materiale sau răni fizice, și o fac zâmbind amabil. Tânărul din fața mea era altceva. Mi-ar fi plăcut să-l cunosc mai bine. Desigur, continuarea vine de la sine, pentru că istoria, când e privită cu suficient sarcasm, are prostul obicei să se repete. Destinul hoțului mărunt este, de fapt, o tragedie clasică. Un personaj mic, cu ambiții pe măsură, care fură puțin și prost, dintr-un amestec de nevoie, neatenție și ghinion structural. El nu fură ca să sfideze ordinea lumii, ci ca să o cârpească. Nu vrea să dărâme sistemul, ci doar să-i smulgă un nasture. Și exact de aceea este prins. Hoțul mărunt nu are planuri pe termen lung. El acționează impulsiv, aproape romantic. Furtul lui e un gest sincer, la vedere, ca o scrisoare de dragoste prost formulată. De aceea, destinul îl pedepsește exemplar: pușcărie scurtă, rușine lungă, cazier permanent. Istoria nu are răbdare cu amatorii. În schimb, delinquentul versat - adevăratul profesionist al răului - este cu totul altă specie. El nu fură, el „optimizează”. Nu minte, ci „recalibrează adevărul”. Nu face rău, ci „joacă dur”. Răul lui nu e pasional, ci contabil. Are avocați, PR, uneori chiar și doctorate: răul în costum Armani, care nu ajunge la închisoare, pentru că știe regula de aur a istoriei: nu fura niciodată puțin. Furtul mic este suspect. Ne-am despărțit simplu, cu o strângere de mâină. L-am văzut îndreptându-se spre Gara de Nord.

Dragoș CIOCĂZAN

Invitații în lumea artelor plastice

Daniela Ciubotariu ne vorbește despre credință, cultură și copilărie

– Cea mai recentă expoziție a dumneavoastră are acest titlu: „Lăsați copiii să vină la mine!” Pentru ce ați ales ca titlu cuvintele lui Iisus Hristos?

– De ce? Simplu! Pentru că ele, cuvintele Mântuitorului, au o chemare pentru noi toți. Este cel mai sincer, mai cald și mai profund îndemn al lui Iisus, care n-îl adresează nouă, tuturor celor care ne dorim măntuirea, care ne dorim să avem o inimă smerită și nevinovată, asemeni unor copii. Însă Mântuitorul nu a zis că doar a acestora este împărăția cerurilor, ci: „A unora ca aceștia”! Cu alte cuvinte toți, absolut toți, putem primi darul lui Dumnezeu prin lucrarea faptelor bune, altfel spus, putem atinge măsura curățeniei și nevinovăției pruncilor, dobândind împărăția cerurilor.

– Pentru ce ați ales o temă legată de copilărie?

– Ador copiii și ori de câte ori îi privesc, îmi aduc aminte cu mare drag de momentele din copilărie, de zilele când eram curioasă, plină de voioșie, seninătate sau ghidușii! Ei sunt pentru mine ca o mărturie vie de bucurie, un dar divin, un cântec al speranței, o lumină, care indiscutabil ne luminează, ne înfrumusețează și înseninează viața. Emoția cea mai pură cu putință ne-o poate oferi un copil! Doar prin simpla lor inocență și puritate, aceste mici ființe, reușesc atât de ușor să ne încarce sufletul și clipele cu sentimente de bucurie, entuziasm și drăgălașenie, pe care, de cele mai multe ori ni le transformă în momente de neuitat!

– Ce pictori români vă plac?

– Unul dintre pictorii români pe care-i îndrăgesc este Nicolae Tonitza! Fascinează, fără îndoială, prin

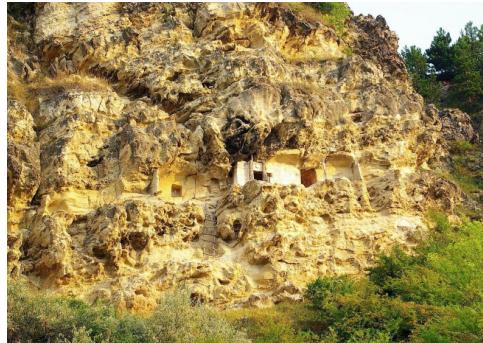

Chilia lui Ambrozie din „Piatra Soimului”

Locuința rupestră scobită în „Piatra Soimului” de pe Dealu Mare (jud. Buzău), astăzi un interesant și neștiut monument istoric, a fost locul ales de monahul Ambrozie de la Mănăstirea Ciolani pentru a trăi în săhăstrie după întoarcerea sa de la Sf. Munte Athos.

Dacă dorîți să vizitați acest loc încărcat de spiritualitate să știți că drumul de acces spre „Chilia lui Ambrozie” nu este amenajat (4.5 km distanță în linie dreaptă).

În „Piatra Soimului”, la doi pași de vârful Istrița, într-un povârniș de calcar există o ascunzătoare foarte veche, pe care tradiția o socotea un loc de refugiu pentru fetele Doamnei Neaga și ale domnitorului Constantin Brâncoveanu. Mai mult de cinci decenii a stat Ambrozie Rizea

în această grotă, mărind spațiul existent și amenajând cu multă trudă accesul în chilie. Pustnicul și-a câștigat existența împreună cu coșuri, altoind pomi sau lucrând cu ziua în podgoria staționii viticole din Pietroasele.

Locuitorii satelor din jur trecuți de vârsta de 60 de ani încă și-l amintesc pe Ambrozie și povestesc despre el. Tânase M. Rizea, viitorul pustnic Ambrosie (15.12.1889 – 13.09.1980) s-a născut în comuna Breaza și a fost înmormântat tot acolo.

Până de curând devastată, chilia lui Ambrozie a căpătat astăzi un aspect decent prin grija preotului Mihail Milea.

Cu mult timp înainte de a-i deveni refugiu lui Ambrozie, ca răspuns la celebrul chestionar întocmit de Alexandru Odobescu, învățătorii P. Radu și Petru Duță formulează în 1874 următoarea informare privind istoria satului Vispești: „În locul Piatra Soimului se află pietre decăzute, săpate din neamurile de demult ...pe muntele Istrița”. În proiectul de campanie pentru explorații arheologice în districtul Buzău, Odobescu marchează locul pentru a fi cercetat.

Luat în grija de o biserică sau de un muzeu, acest loc special va putea avea o viață lungă și poate constitui o dovedă vie a viei monahale de acum câteva sute de ani.

George V. GRIGORE

Surse: tvbuzau.ro; stiridinsursebuzau.ro; cervusmagura.ro; casavioiu.ro; casacutei.ro

armonie și candoare, prin nuanțe rafinate și detalii bine alese. El este unul dintre pictorii români care a abordat tema copilului, acei copii cu ochii mari, rotunzi, profunzi și extrem de expresivi! „Fetiță în alb”, „Fetiță cu batic înflorat”, „Două surori”, „Trei frați” sunt doar câteva dintre lucrările sale. Ștefan Luchian este un alt îndrăgit pictor. Portretistica românească a fost îmbogățită și prin aportul său, cu lucrări precum: „Cap de copil”, „Lica cu portocală”, „Lica profil”, „Mama cu copilul sau Lăutul”.

– Remarcabil este și pictorul Constantin Isachie Popescu, prin prisma faptului că portretizează copilăria în „Portret de fată”, „Ciobănaș” sau „Visare cu ochii deschiși”, într-o atmosferă de epocă,meticulos surprinsă!

– Dar străini?

– Toți, marii pictori din perioada Barocă și Renașterii – Caravaggio, Peter Paul Rubens, Tiziano, Leonardo da Vinci, Rembrandt! Însă preferatul meu și cel mai complet ARTIST al tuturor timpurilor rămâne - Leonardo da Vinci, care a fost nu doar pictor, ci și sculptor, arhitect și om de știință! Capodoperele sale, nu te mai satură să le privești! Sunt absolut fascinante! El a fost un dar divin pentru întreaga omenire!

– Care vă sunt proiectele pentru anul artistic 2026?

– Nu îmi fac planuri, ci le iau așa cum vin, pe parcurs!

– Un mesaj pentru oamenii care vă admiră lucrările fine în realitate, fie în spațiul infinit al internetului...

– Dacă vă bucurăți de moment înseamnă că am reușit să vă transmit emoție prin lucrările mele și acest lucru este suficient pentru un artist! Mulțumesc pentru apreciere!

– Să vedem niște lucrări de desen și pictură. **Concluzia?** Cu adevărat impresionant. Fiecare lucrare în sine denotă multe calități artistice. Vreau, la final, să felicit din toată inima artista.

Aristotel BUNESCU

https://agentiadepresaculturalisportiva.wordpress.com

Așa merg lucrurile – partea a II-a

CLEPTOCRATIA (II)

(Continuare din numărul 1168)

Florin MACIU

Scandaluri de corupție uriașe au cutremurat slabul stat a cărui populație schimbă regimul vechi, totalitar pe unul ce se dorea mai bun. *Tigarea, Caritas, Flota și Bancorex* au rămas niște nume cu slabe sau chiar infime rezonanțe. Uitarea și-a îndeplinit misiunea de a ne ajuta să nu ne pierdem rațiunea. Cei tineri nu știu nimic despre aceste răsunătoare dosare, în care procesele au fost tărgăgăne, faptele prescrise, vinovații nepedești. Și totuși, dacă am dori să învățăm cum să luptăm împotriva *cleptocrației*, ar trebui să studiem cu atenție aceste hoții care merită monumente ale criminalității. Să sperăm că asta fac actualii și viitorii noștri investigatori profesioniști.

Noi vom menționa, în treacăt numai, despre unele dintre aceste afaceri care au generat adevărate dezastre financiare și au plasat România în sfera statelor cu o corupție la și de nivel înalt.

Pentru cei care nu știu, *Caritas*, ca și alte afaceri de acest gen, a fost punerea în practică a unei scheme tip *Ponzi* (schema piramidală), iar curioșii sunt îndemnați să studieze cum funcționează. Pe scurt, deși s-ar putea ca rezumatul să nu fie bun, pe baza unor promisiuni, mulți plătesc și rămân pagubași, puțini câștigă. Înșelăciunea poartă numele celui care, cu multe decenii înainte, venise cu o astfel de idee. Oamenii au fost încrezători, fiindcă tentația era mare și au uitat de tot ce învățaseră (sau nu) la școală despre câștigul banilor. La urma urmei, se construia o nouă societate, bazată pe alte principii și reguli.

Guvernatorul Băncii Naționale, într-o conferință de presă, a afirmat că o treime din toți banii din România erau în *Caritas*. Astfel, schema intrase în topul celor mai mari din lume. Se pare că statul primise de la *Caritas* taxele și impozitele aferente, destul de substanțiale, iar funcționarii lui de la cele mai înalte niveluri au lăsat circuitul să se desfășoare, fără să se implice. Unii spun că statul nu a intervenit din teamă de manifestații și dezordine publică. Marile afaceri negre cu politicieni implicați presupun instituții slabe ale statului. Oficial, nu se cunoaște cu claritate destinația banilor, dar se poate afirma că au rămas pe lista de așteptare cam 300 000 de oameni.

Afaceria a avut sprijinul autorităților locale și al unui partid cu discurs naționalist pronunțat, destul de puternic la nivelul unei regiuni. Noi ne aducem aminte reclama la TV pe care și-o făcea șeful partidului pe o frântură de melodie a formației de hard rock AC/DC. *Caritas* nu avea cum să se termine altfel decât cu un eșec. Păgubii nu prea au tras concluzii decisive. Președintele partidului a fost reales primar într-un oraș mare, iar partidul a fost chemat să participe la conducerea țării. S-au scris lucruri multe despre avearea familiei primarului care a apărut de mână cu patronul schemei, prezentându-l drept un salvator al portofelelor românilor, dar nu au existat condamnări pentru corupție, nici măcar pentru abuz. Existau ziariști, dar nu exista o decizie fermă de combatere a corupției și nici instituții și persoane adecate și hotărăte în acest sens.

Un alt președinte de stat, aceeași corupție a politicienilor și oamenilor de la vârful statului. Categoric trebuie să fi fost o competiție acerbă în a obține, pe căi necinstitute, aperi consistente. Până și cei mai puțin versați, talentați și inclinați spre fraudă pare că erau contaminați de virusul învățării rapide când observau ce se întâmplă în jurul lor. Oamenii au votat un intelectual adevărat, un vizionar cu idealuri nobile care promitea că va coordona repararea defecțiunilor legate de funcționarea statului, va scoate România din starea de avarie și stabili drumul normal spre o democrație fără cusururi prea mari, conducând poporul spre aderarea la NATO și UE, obiective ce se profilau ca fiind opțiuni ardente ale marii majorități a românilor cuprinși de o emoție intensă. Se dorea intrarea în rândul țărilor civilizate și o țară ca afară.

Un președinte care a vrut să rămână integru, cu o afinitate europeană, simbol al speranțelor post-decembriste. Există însă destui care afirmă că nu a făcut față provocărilor produse

de lupta politică intensă, dusă cu mijloace mai mult sau mai puțin corecte, nu a fost intransigent pe linie administrativă, ceea ce înseamnă că a fost slab, poate chiar sănătăjabil. Reforme nefinalizate, nicio schimbare radicală. O deziluzie, un înfrânt în lupta cu sistemul.

Dacă cîtim, de căteva ori și printre rânduri, *Cuvântul înainte* scris chiar de cel în cauză în cartea sa, „*Adevărul despre România*”, putem trage niște concluzii, fără a pretinde că sunt extrem de juste. Nu avem informații veridice pentru așa ceva, oricine este liber să ne contrazică. Reproducem textul cu litere înclinate, iar între parantezele drepte, cu litere normale, scriem opinia noastră despre modul de interpretare.

„*Ca președinte, m-am străduit [nu am reușit pe deplin; nimănii nu ar fi putut] să fiu un garant al respectării legilor, al separației puterilor în stat și al bunei funcționări a instituțiilor publice, și m-am considerat îndatorat să iau numai acele decizii care corespundă interesului național [știu] despre fapte grave de corupție, dar nu am luat măsuri ca să nu stric reputația României și să afectez aderarea la NATO]. Sub preșinție unor evenimente dramatice nu am găsit răgazul de a cerceta în profunzime [am tolerat fără delegări comise de oameni cu funcție de răspundere în stat] cauzele unor acțiuni care puneau în pericol pacea, suveranitatea, stabilitatea politică, socială și economică a țării și care impuneau soluții neîntârziate. Am stăruit să creez condiții pentru ca juriști, istorici, politologi, sociologi, jurnaliști să poată cerceta aceste cauze, folosind cadrul democratic instaurat în cei patru ani în care am condus România. Cei mai mulți s-au eschivat; unii, mai puțini, au făcut-o cu demnitate profesională și morală. Informațiile și, mai ales, probele obținute desenează un tablou terifiant dar credibil al unei realități pe care am trăit-o fără ca, de cele mai multe ori, să o înțelegem...*

Lupta cu mafia securisto-comunistă nu este o problemă a semnatarului acestor rânduri sau a unui partid. Este un război de eliberare a țării cotropită de minciună și subjugată de o clică coruptă și arrogată. El nu poate fi putut de cei care într-un fel sau altul au contribuit la inițierea și perpetuarea unui sistem mafiot, sau de cei care îl acceptă din lașitate ori interes.”

Pentru noi, se poate vedea destul de lipsă de că exercitarea funcției de președinte la acea vreme a presupus și o luptă încrâncenată cu un sistem care avea rădăcini vechi, era organizat și utiliză tehnici mafioze și se baza, oarecum, pe serviciile de forță.

Din nou, un extras din „*Sisteme politice comparate*”:

„*Să nu uităm o afirmație, referitor la situația din România, ce a rămas în folclor, făcută spre sfârșitul mandatului (2000). Ea rămâne de discutat cu alte prilejuri. Reproducând, literal, un pasaj scurt: Însă la final de mandat cel în care mulți credeau că le va aduce schimbarea a făcut o declarație socantă. „Sistemul m-a învins”. Invitatul EVZ Istoric precizează însă că declarația e falsă. Era invitat la o reuniune a medicilor țărăniști, erau televiziuni. Discutând ca la o cafea, a zis un lucru real. A zis: „uite, în zona asta de comunicare m-a bătut sistemul. Atunci îl înjura toată lumea. Exact la asta s-a referit. Au dat afară generalii ăia vechi, ai lui Talpeș, de la SRI. Aveau influență prin presă”.*

O explicație venită mai târziu, menită să trimită celebră expresie „*sistemul m-a învins*” în alt context și să spele imaginea de pierzător a președintelui care, în vara anului 2000, a anunțat că se retrage din cursa pentru un nou mandat prezidențial. Este doar o opinie și nu vom face opoziție celor care vor să ne contrazică.

„*Tigarea II*” a fost un dosar de corupție făimos, declanșat în 1998, vizând operații de contrabandă coordonate, având ca protagonisti interlopi din Oriental Mijlociu, dar și persoane din instituții fundamentale ale statului, responsabile pentru securitatea statului, și din clasa politică. Au fost condamnați, finalmente, doi-trei ofițeri cu grade superioare, subordonăti de-al lor și civili. La acel moment traficul de țigări și paguba pe care acesta o crea bugetului de stat era de 2% din PIB, conform estimărilor vehiculate.

Există păreri conform cărora în plasă a picat numai plevușa și că afacerea era mult mai largă, cuprinsând și pe șefii celor condamnați, care au fost avansați, totuși, în ierarhie (grad). Pentru anumite poziții prevăzute a fi ocupate de generali, înaintarea în grad este în competență șefului statului. Este de presupus că acolo veneau și cele mai bune informări. De aici, probabil, și suspiciunea că publicul larg a avut posibilitatea să vadă doar un crâmpel din puzzle-ul creat. Răutățioșii au aruncat și zvonuri că, în afacere, era amestecat și fiul președintelui, precum și un consilier al acestuia. Nu s-a demonstrat nimic în acest sens.

Ministrul răspunzător de finanțe statului la acea vreme spunea că nivelul corupției era mare, fenomenul era endemic și că lucrătorii din subordine nu aveau cum să-și justifice averile, ceea ce lăsa de bănuit. Același ministru afirma că există finanțări masive care ajung în zona politică și care provin dintr-o contrabandă mult mai periculoasă. În prezent, se știe că, pentru a combate cu succes corupția, este nevoie de organizații ori, cel puțin, înțelegeri cu caracter internațional.

Din acea perioadă, alegem și cazul unui ministru cu aptitudini multilaterale, întrucât a condus și Ministerul Justiției și cel al Apărării. În ultima calitate, deținută în perioada 1997-2000, a aprobat un schimb de terenuri prin care ministerul ar fi fost prejudicat cu circa 900.000 de dolari. Dosarul a fost deschis în 2004, iar fostul ministru a fost condamnat, în 2013, prin sentință definitivă, la doi ani de închisoare pentru abuz în serviciu, dar a fost eliberat în februarie 2014 datorită vârstei. Acuzată și condamnată a fost și persoana din vârful ierarhiei militare. *Așa merg lucrurile*.

Să vorbim puțin și despre cea dea treia persoană care a fost președinte al României, după decembrie 1989, în timpul mandatului lui România intrând în Uniunea Europeană. Ne amintim și de urarea pe care a lansat-o și care sună încurajator: „*Să trăiți bine!*”

Acesta a fost implicat în Dosarul „*Flota*”, în scandalul legat de casa din Mihăileanu și creditul la CEC. Familia acestuia a fost acuzată de implicare în Dosarul „*Nana*”. Fratele președintelui a fost arestat preventiv în 2014 pentru luare de mită, condamnat definitiv în 2016 și eliberat condiționat în anul următor, după care s-a emis și o decizie de reabilitare judecătorească. Dacă discutam de o persoană obișnuită, am fi susținut și noi că nu au relevanță referirile la rude. Există și o zicală conform căreia rudele nu pot fi alese. În cazul președintelui României, însă, este greu de crezut că acesta nu a fost informat despre activitatea fratelui și că nu ar fi putut lua vreo măsură, dacă ar fi dorit.

Cam abruptă introducere, ar spune unii. De acord, spunem și noi, dar nu știm cu ce l-ar fi avut pe subiect să comentăm, între multe altele, drumul în cariera politică, concepția despre autostrăzi, să discutăm despre afirmația „*nu este nicio dramă că medicii români decid să plece în străinătate*” (Cu scuze de rigoare, facem o excepție de la regula de a nu folosi trimiteri, deoarece totul este cunoscut de public: „...în vara anului 2010, fostul președinte ... spunea că nu este nicio dramă că medicii români decid să plece în străinătate, deoarece statul nu are bani să-i salarizeze. Căteva luni mai târziu, același ... spunea că, în opinia sa, se impune închiderea a 200 de spitale din România, susținând Guvernul ... în acest demers. În 2011, pe 67 de unități medicale de la nivel național a fost pus lacătul, unele dintre ele fiind redeschise începând cu anul 2013. La zece ani distanță, ... cerea Guvernului ... să „nu mai ucidă medicii”, pentru că, „dacă îi lichidați pe ei, lichidați un popor întreg”, text extras din <https://jurnalul.ro/stiri/politica-basescu-in-2010-nu-e-drama-ca-ne-pleaca-medicii-basescu-in-2020-daca-lichidati-medicii-lichidati-un-popor-intreg-840624.html>, consultat în ianuarie 2026.) sau despre predilecția de a profita în orice fel de informații care îi erau furnizate. Nu ne referim neapărat la episodul „*când ești doctor în drept ești tare... dottore*”, ci la altele, cum ar fi, de exemplu, comentariile cu privire la corupția din vârmi.

La începutul lui 2011, în urma unor descinderi la vamă, în județele Timiș și Caraș Severin, circa 170 de persoane au fost ridicate, o parte dintre ele fiind aduse la București, în vederea audierii, cu autobuze sau elicoptere. Au urmat alți peste 50, de la vama Siret. Cei reținuți erau, în general, acuzați de luare de mită de la contrabandistii de țigări. România avea o problemă de sistem, de care a făcut haz și grupul umoristic „*Divertis*”, în sceneta „*Contrabanda cu țigări*” (1999) sau parodiind o melodie a lui Busta Rhymes și Mariah Carey – „*I Know What You Want*”.

Președintele scotea basma curată partidul de guvernare, afirmando că există un sistem mafiot de colectare, dar că *știa cu certitudine că sindicatul, prin liderul său, e sistemul mafiot din vârmi*. Nu avea informații legate de vreun om politic care să fie implicat – miniștri, parlamentari. Nici numirile influențate politice nu s-au transformat într-o variantă de drenare a banilor. Acuzațiile la adresa domnului Blaga nu erau credibile, iar pe Blejnar nu l cunoștea.

Iată o replică a sindicatelor, reproducă de pe site-ul <https://www.mediafax.ro/social/lincu-un-lider-sindical-nu-e-regina-nu-e-beneficiarul-final-al-coruptiei-dar-are-un-rol-importan-9229641>:

„*Sindicatul Național al Polițiștilor și Vameșilor „Pro Lex” a remis, săptămâna trecută, un comunicat în care a descris „schema logică a persoanelor implicate în sistemul piramidal”:* „*Pionii – lucrători vamali; Caii – colectori – șefi de tură, șefi de vamă, lideri de sindicat (a se vedea ascensiunea liderilor de sindicat din vârmi) etc; Nebunul, sau coordonatorul, persoana indispensabilă – liderul de sindicat și/sau director ANV; Tura – șeful ANV și directorii direcției supraveghere vamală, proceduri, resurse umane; Regina – partidul politic, membrii importanți din partid care pot decide numirea șefului și directorilor ANV și ANAF; Regele – ?*”

La vremea respectivă, Thorbjorn Jagland, secretar general al Consiliului European (diferit de Consiliul European sau de Consiliul Uniunii Europene), întrebat despre șeful mafiei contrabandei în România (regina, în acest caz), declară: „*Sper să găsesc. România are obligația să combată corupția la toate nivelurile. Uitați-vă la ce se întâmplă în Oriental Mijlociu din regiunea Mediteranei (Egipt, Iordanie)! Dacă nu avem instituții judecătorești, libertate de exprimare și o presă liberă, atunci avem corupție, care implică administrare defectuoasă la toate nivelurile (economic, politic). Singurul instrument viabil de luptă împotriva corupției, pe termen lung, este să aveți instituții ale statului independente politice, un guvern care este ferm în combaterea corupției, un Parlament independent, care nu este influențat de interese economice și, desigur, o presă integră. În caz contrar, corupția se răspândește ca un cancer în societate.*”

Iată, ceea ce am afirmat și noi, nu pentru că am studiat profund domeniul, ci pentru că așa spune, în mod logic, teoria. Acestea sunt condițiile în care „*cleptocrația*” poate fi înfrântă. Altfel, putem ajunge la un „*stat mafiot*”.

Din nou, un scurt pasaj din „*Sisteme politice comparate*”:

„*Să nu uităm că, în România, președintele ... a folosit această expresie pentru a caracteriza statul al cărui șef era. Reproducem, mot a mot, două fraze dintr-o publicație recentă: În 2017 în spațiul public apără o înregistrare cu fostul președinte ... care spunea, într-o discuție în care povestea cum a fost aranjat dosarul privatizării Institutului de Cercetări Alimentare, că România este un „stat mafiot”. Ulterior, ... avea să confirme autenticitatea înregistrării și să spună că afirmația sa a fost făcută undeva la sfârșitul anului 2016.*”

Am detură scopul inițial al scrierii articolului, dacă am continua să prezentăm alte cazuri legate de acest președinte. Dacă cineva dorește să ne contrazică, declarăm *ab initio* că nu vom riposta. Noi dorim numai să-i ajutăm pe cei care urmăresc să înțeleagă cum se manifestă fenomenul *cleptocrației* și încercăm să identificăm exemple din țara noastră, dar și, eventual, din alte state. (Va urma)

Anul Constantin BRÂNCUȘI

Într-adevăr, Brâncuși a sculptat cu lumenă...

Anul 2026 a fost instituit prin lege ca „Anul Constantin Brâncuși”, pentru aniversarea a 150 de ani de la nașterea artistului. Conform legii, pe tot parcursul anului 2026, Parlamentul, Administrația Prezidențială, Guvernul, autoritățile administrației publice locale, precum și instituțiile publice aflate în subordinea sau coordonarea acestora pot organiza sau sprijini logistic/material manifestări culturale, artistice sau educaționale dedicate celebrării vieții și operei lui Constantin Brâncuși.

În pragul anului decretat „Anul Brâncuși”, ultima expoziție dedicată multilateralului artist de la Hobița s-a bucurat de succes la Cracovia. Intitulată „Brâncuși. Sculptând cu lumenă”. Expoziția a făcut parte din Sezonul Cultural România-Polonia 2024-2025, cel mai amplu program de diplomație culturală derulat de statul român în Polonia, în perioada iunie 2024 – decembrie 2025, care a inclus peste 300 de evenimente derulate în 13 orașe poloneze, la care au participat direct peste 150.000 de persoane.

Expoziția „Brâncuși. Sculptând cu lumenă” a fost însoțită de un catalog în care Doina Lemny explică evoluția artei fotografice în contextul întregii creații brâncușiene și în care sunt reproduce fotografii originale expuse, precum și imagini semnate de fotograful Ion Miclea cu Ansamblul monumental de la Târgu-Jiu.

Scopul acestui eseu e să reliefăm indicii că Brâncuși a sculptat în mod științific cu lumenă, pitind ecuații optice și luminice în opera sa de căpătăi, cea de la Târgu-Jiu. Încă din 2017, Ion Popescu Brădicenii scria despre Brâncuși, în „Gorjeanul”: „Având și darul narației, marele sculptor a intuit cu jumătate de secol mai devreme fizica cuantică”.

Mă alătur, fără rezerve, acestei ipoteze. Potrivit mai multor surse exclusiv românești, sculptura europeană a fost marcată de trei mari figuri: Fidias (Phidias) - în antichitate, Michelangelo - în perioada Renașterii și Brâncuși - în secolul XX. Litera greacă Phi (φ) a fost introdusă ca simbol pentru raportul de aur, 1,618:1, cu referire la Fidias. Se spunea despre Fidias: „Când a sculptat zei, a integrat raportul de aur; când a sculptat muritori, nu a făcut-o”.

Mai multe studii sugerează că Michelangelo a ascuns cunoștințe științifice în „Capela Sixtină”. Dar Brâncuși? Aceeași întrebare o pune și Doru Strîmbulescu: „Marele sculptor a îngropat în piatra „Mesei Tăcerii”

și a „Porții Sărutului”, sau în formele rombodale ale „Coloanei fără sfârșit”, un sens, un adevăr, o semnificație, un cod pe care nu îl putem descifra?”... Răspunsul lui Constantin Noica la întrebarea dacă Brâncuși a avut astfel de intenții este afirmativ. Ideea că ansamblul a fost „proiectat ca o devenire” ar putea fi dovedită printr-o simplă măsurare. Cu toate acestea, Noica s-a abținut să facă acea măsurătoare, declarând: „Ne-am temut că realitatea s-ar putea să nu se

potrivească cu legenda, făcând-o să se prăbușească. Sau, dimpotrivă, că s-ar putea să se potrivească exact, iar legenda și-ar pierde din exactitate”.

„Capela Sixtină” a pierdut ceva pentru că Michelangelo a adăugat o dimensiune științifică, sau zei sculptați de Fidias cu „raportul de aur”? Cu siguranță nu. În mod similar, dacă Brâncuși a integrat fizica cuantică în Ansamblul său, el nu a pierdut precizia, căci fizica cuantică deschide ușa magiei pure. Nimic exact nu o poate înțelege pe deplin. O îmbâlțam doar statistic, sub imperiul probabilităților.

„Voi nu știți ce vă las eu aici”... Acestea sunt enigmaticele cuvinte ale creatorului trilogiei din Târgu Jiu. Calcule pitite însă de Brâncuși sub zecimale meșteșugite pot pune ansamblul într-o nouă lumină. Concret, <„Masa Tăcerii” e înaltă de 0,45 + 0,45 metri, „Poarta Sărutului” de 5,13 metri și „Coloana Infinitului”, de 29,35 metri>. Am observat că pătratul lui 5,13 este același cu produsul dintre 0,9 și 29,35. Adică avem egalitate, vorbind de înălțimi, între rapoartele „Masa Tăcerii” / „Poarta Sărutului” și „Poarta Sărutului” / „Coloana Infinitului”. Acest raport geometrico-focal oglindește o lege de căpătăi a opticii. Iar faptul că Brâncuși a fost un creator luminos și relevat de mai multe dintre creațiile lui Brâncuși.

În plus, în carte „Brâncuși sau cum a învățat testoasa să zboare”, Moni Stănilă îl surprinde pe maestrul de la Hobița ca pe un om hâtră, căruia îi plăcea să joace renghiuri.

Testament cultural „Sfânta Treime” a lui Brâncuși

„Brâncuși își face de pe acum o filosofie de viață din derutarea oamenilor, pentru a înțelege el din ce material sunt făcuți”, atenționează Moni Stănilă.

Deci care ar fi tâlcul cimiliturii de la Târgu Jiu? „Coloana Infinitului. Aceasta este mesajul Stâlpului meu, străjuit de Mașa și de Poartă... Să arzi ca o flacără... Să te prefaci în fulger legând cerul cu pământul” (Brâncuși).

Iată indicii: strămutat la Paris, Brâncuși a fost aproape de izvoarele și creuzetul mecanicii cuantice. Așa încât nu-i surprinzător că monumentalul să tripletă poate fi privită ca o uriașă machetă a legendarului micro-experiment lansat de Thomas Young, dar fundamentat de ducele francez Louise de Broglie, contemporan cu Brâncuși. „Coloana Infinitului” reprezintă fotonul, electronul sau altă particulă elementară de materie. Pe lângă sugestia de traекторie, forma „Coloanei”, formată din „mărgelele” dragi lui Brâncuși, cuprinde și aspectul unduitor, adică tocmai ceea ce Louise de Broglie postula la baza fizicii cuantice. „Poarta Sărutului” e dubla fântă din experiment, adică cele două porți prin care fărâma de materie sau fotonul trebuie să treacă pentru a i se evidenția caracterul ondulatoriu. Încă o dată Brâncuși pare că a fost pezevenghi, fiindcă, zicându-i și dându-i înfațarea de Poartă cu o singură deschidere amplă, disimulează perechea de fante care sunt, de fapt, săruturile sculptate. Iar faptul că fantele duble sunt și înguste e taman ideea experimentalului

cuantic. În fine, „Masa Tăcerii” e imaginea descompunerii, a „franjării” micro-particulei la misterioasa trecere prin fanta dublă. Aceasta în condițiile în care e notoriu în mecanica cuantică faptul că micro-particula trecută prin două fante se va „îmbucătăi”, foarte straniu, dar obligatoriu. Oricum, „Masa Tăcerii” pare că sugerează o vizionă, la scară uriașă, a structurii atomului. Aleea scaunelor doar subliniază și mai bine această metaforă cuantică a lui Brâncuși. Aplecarea lui Brâncuși față de profunzimile materiei, luminii și de esențe în general facea parte din structura lăuntrică a artistului...

„Sunt imbecili cei care spun despre lucrările mele că ar fi abstrakte; ceea ce ei numesc abstract este cel mai pur realism, deoarece realitatea nu este reprezentată de forma exterioară, ci de ideea din spatele ei, de esența lucrurilor. Am șlefuit materia pentru a afla linia continuă. Si când am constatat că n-o pot afla, m-am oprit; parcă cineva nevăzut mi-a dat peste mâini”, explica Brâncuși efortul său de a atinge granițele micro-materiei. Contemporan cu „Dumnezeu nu joacă zaruri”, celebrul citat anti-cuantic al lui Einstein, Brâncuși avea propria vizionă despre divinitate și mărul cunoașterii. Adică Brâncuși interferă între propriile sale creații: „Să creezi ca un Zeu” și „Nu putem să-L ajungem niciodată pe Dumnezeu, însă curajul de a călători spre El rămâne important”.

Documentare de Cristian HORGOS

Un „Caiet Constantin Brâncuși” cu schițe și înscripții - descoperit într-o colecție privată din Țările de Jos

Despre planșele și înscrisurile lui Leonardo da Vinci știm cu toții ce importante sunt în cunoașterea manierei de lucru a marelui artist, dar și în lumea cercetărilor întreprinse de acest mare spirit al Renașterii. La fel de importante sunt scrierile marilor muzicieni și compozitori, cu toate adnotările marginale existente. Despre „Caietele marelui sculptor Constantin Brâncuși” se știa că sunt o raritate. Dar cum timpul este o lădă de zestre ce păstrează tot ceea ce ne este încă util, într-o colecție privată din Țările de Jos (Olanda) a fost descoperit un caiet manuscris aparținând marelui sculptor Constantin Brâncuși. Descoperirea este trecută și în paginile cunoșcutului „Le Figaro”. Compus din 39 de schițe, nouă semnături și cinci note ale artistului, acesta ar constitui „un ansamblu cu o valoare documentară notabilă pentru istoria artei moderne”, după cum detaliază un comunicat al expertizei AFD.

„Caietele lui Constantin Brâncuși” sunt în câteva exemplare, fiind documentate și conservate în colecții publice din întreaga lume. Acestea, găsite în dulapurile unui colecționar de artă din prima jumătate a secolului al XX-lea, documentează „practica grafică a artistului”. Se pare că datează din perioada 1908-1916, perioadă în care sculptorul suprarealist și minimalist își exercita arta în Franța, la Paris. Pe coperta caietului este notată adresa atelierului lui Brâncuși, „54 rue du Montparnasse à Paris”. Cele aproape patruzeci de schițe care apar în paginile caietului par a fi „studii pregătitoare și cercetări formale”, premize ale operelor „Le Nouveau-né”, „La Muse endormie” și „Le Baiser”, toate realizate la Paris, între

1904 și 1957, data morții sale. Schițele ar fi fost realizate „cu mină grafică, creion colorat și cerneală de China”. Această tehnică, destul de neobișnuită pentru artist, apare în principal pe verso-ul paginilor caietului. Conținutul lor, care nu a fost niciodată publicat sau expus, a fost încredințat unui comitet științific internațional care atenționează să analizeze, prin intermediul unui studiu științific, „procesul creativ al artistului prin intermediul cercetărilor sale grafice și sculpturale”. Ansamblul ar trebui să completeze apoi un lot de alte 22 de schițe ale lui Constantin Brâncuși, formând un corpus de 61 de desene.

Comunicatul asigură că identificarea caietului găsit în Țările de Jos a fost realizată de un expert în scrieri și documente rare. Acesta a comparat piesele găsite cu cele deja conservate la „Centrul Pompidou” și la „Biblioteca Kandinsky”, precum și cu corespondența autografă.

Tot ceea ce ne parvîne de la un geniu al artei moderne devine la rândul său unică comoară și act de creație irepetabilă. „Caietele lui Constantin Brâncuși” ne pot ajuta în sondarea operei sale, a conceptului artistic în care a lucrat opera sa nepieritoare, în cunoașterea filosofiei sale de viață. Noua descoperire adaugă noi valențe, noi nuanțe și înțelegeri a întregului univers brâncușian de atunci și de acum.

Surse: lemonnews.ro; jurnalulolteniei.ro; igj.ro; newsnow.ro; oficiuldestiri.ro; actualitatea-romaneasca.ro; clujulcultural.ro

Grupaj realizat de George V. GRIGORE